

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์สำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอแนะในแต่ละประเด็น ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์สำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะที่พึงประสงค์สำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ในปีการศึกษา 2558 แบ่งออกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา 200 คน ครู 2,273 คน รวมทั้งสิ้น 2,473 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. 2558 : 5 - 9 ; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. 2558 : 6 - 10)

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ปีการศึกษา 2558 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางเทียบหากกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 607 - 610) และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นไม่เป็นสัดส่วน (Disproportionately Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 333 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 133 คน และครู จำนวน 200 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะที่พึงประสงค์สำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพ เพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 ระดับสมรรถนะที่พึงประสงค์สำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เพื่อขอความร่วมมือในการทำวิจัย หลังจากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมสำเนาหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยส่งไปยังสถานศึกษาซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม กำหนดวันในการเก็บรวบรวมข้อมูล และดำเนินการรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองรวมทั้งสิ้น 333 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพที่เกี่ยวข้องกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา โดยการหาค่าร้อยละแล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

2. วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถนะที่พึงประสงค์ สำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน 5 ระดับ

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบสมรรถนะที่พึงประสงค์สำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์การปฏิบัติงาน โดยการทดสอบค่าที (t - test)

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบสมรรถนะที่พึงประสงค์สำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ตามขนาดสถานศึกษา โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจะตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการตรวจสอบความแตกต่างของเซฟเฟ (Scheffe' Method)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะที่พึงประสงค์สำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ปรากฏผลดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 53.50) ดำรงตำแหน่งในฐานะครูผู้สอน (ร้อยละ 60.10) ซึ่งมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมาก (ร้อยละ 60.66) และปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดกลาง (ร้อยละ 53.20)
2. สมรรถนะที่พึงประสงค์สำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก
3. การเปรียบเทียบสมรรถนะที่พึงประสงค์สำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามเพศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. การเปรียบเทียบสมรรถนะที่พึงประสงค์สำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามตำแหน่ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
5. การเปรียบเทียบสมรรถนะที่พึงประสงค์สำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
6. การเปรียบเทียบสมรรถนะที่พึงประสงค์สำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นสำคัญเกี่ยวกับสมรรถนะที่พึงประสงค์สำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ดังต่อไปนี้

1. สมรรถนะที่พึงประสงค์สำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูงตามแนวทางการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาซึ่งกำหนดไว้ว่า ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาจะต้องมีศักยภาพ คุณภาพมาตรฐาน และผ่านการรับรองมาตรฐานวิชาชีพจากคุรุสภา สามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้รูปแบบ

และวิธีการที่หลากหลาย อีกทั้งยังสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนภายใต้กรอบของความรู้คู่คุณธรรม มีจริยธรรม และก้าวทันต่อการแข่งขันกับประเทศอื่นในเวทีโลก (สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา. 2551 : 1) โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของไพโรจน์ จาริต (2553 : 129) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถนะของข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร พบว่า สมรรถนะของข้าราชการครูที่มีคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมในการนำไปสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของอิสหาค น้อยโตะ (2556 : 119) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถนะครูอิสลามในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุล ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของครูอิสลามในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับงานวิจัยของเอกสิทธิ์ ชนินทรภูมิ (2554 : 107) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถนะครูกับการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานของครู โรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. สมรรถนะที่พึงประสงค์สำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามเพศ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการต้องการที่จะปฏิรูปครูเพื่อยกระดับมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน และมาตรฐานการปฏิบัติตนให้สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง สามารถจัดกิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทของสังคมไทยในปัจจุบัน ดังนั้นครูทุกคนจึงควรได้รับการพัฒนาสมรรถนะในด้านต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอเพื่อเตรียมความพร้อมและเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่เยาวชน องค์กรดี ผู้บริหารและครูที่มีเพศต่างกันอาจมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะที่พึงประสงค์สำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีแตกต่างกัน โดยเฉพาะเพศชายจะยึดมั่นในอุดมการณ์วิชาชีพ รักความเป็นอิสระ ชอบการทำทาสความสามารถ ไม่ชอบการขู่เข็ญบังคับ เชื่อมั่นในตนเอง มีภาวะผู้นำสูง รับผิดชอบ กล้าคิดและกล้าตัดสินใจ ฯลฯ จะให้ความสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานและการพัฒนาตนเองให้เป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป ในขณะที่เพศหญิงซึ่งเป็นเพศที่อ่อนโยน นุ่มนวล ยิ้มแย้มแจ่มใส เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และมีความเป็นกัลยาณมิตรต่อผู้เรียน เห็นว่าสมรรถนะที่พึงประสงค์สำหรับครูควรเน้นการมีส่วนร่วมในการทำงานกับผู้อื่น การเสียสละอุทิศตนเพื่อส่วนรวม การดูแลผู้เรียนอย่างใกล้ชิด การออกแบบหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายให้เหมาะสมกับผู้เรียน การเสริมสร้างจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู สอดคล้องกับงานวิจัยของปาริชาติ สันติเลขวงษ์ (2556 : 64) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสมรรถนะหลักของครูตามเกณฑ์ตัวบ่งชี้สมรรถนะครูไทย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

ชั้นพื้นฐานของกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ครูกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ที่มีเพศแตกต่างกันมีสมรรถนะหลักโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกับงานวิจัยของมะห์ดี มะดีอราเว (2551 : 134) ได้ทำการวิจัยเรื่องสมรรถนะครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับสมรรถนะครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และครูผู้สอนที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเป็นไปในทิศทางเดียวกับงานวิจัยของชุลีพร ไข่มณี (2550 : 54) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถนะของครูสุศึกษาที่สอนระดับประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ครูสุศึกษาที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะครูสุศึกษาที่สอนระดับประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. สมรรถนะที่พึงประสงค์สำหรับครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาสถานศึกษามุ่งสู่ความเป็นเลิศ ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ล้ำหน้า จำเป็นต้องมีความมุ่งมั่นที่จะแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง มีการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย เป้าหมาย กลยุทธ์ แผนการดำเนินงานต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเล็งเห็นถึงความสำคัญในการปฏิบัติงานของครูให้มีคุณภาพและมาตรฐานเหมาะสมกับวิชาชีพครูตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ สมรรถนะที่พึงประสงค์สำหรับครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในทรรศนะของผู้บริหารจะเกี่ยวข้องกับด้านมโนทัศน์ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านเทคนิคการปฏิบัติงานตามลำดับ ซึ่งแตกต่างจากครูที่ให้ความสำคัญกับสมรรถนะในด้านการปฏิบัติงานเป็นหลัก โดยเฉพาะการจัดทำหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบ สอดคล้องกับงานวิจัยของพรพนา พาโคกทม (2553 : 77) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถนะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีตำแหน่งหน้าที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะทางการบริหารของผู้บริหาร

สถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3 โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกับงานวิจัยของไพโรบูรณ์ จาริต (2553 : 129) ได้ศึกษาสมรรถนะของข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า ข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ที่มีตำแหน่งหน้าที่แตกต่างกัน มีสมรรถนะโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเป็นไปในทิศทางเดียวกับ งานวิจัยของขวัญฤทัย สมอุดม (2554 : 87) ได้ศึกษาสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน ในอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า ครูในโรงเรียนอำเภอเมือง จังหวัดนครพนมที่มี สถานภาพแตกต่างกันจะมีสมรรถนะประจำสายงานของครู โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

4. สมรรถนะที่พึงประสงค์สำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 ได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาครู ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานครูให้เหมาะสม กับวิชาชีพชั้นสูง ดังนั้น ครูทุกคนจึงควรได้รับการส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาตนเองโดยการเข้าร่วม ประชุม การอบรม การสัมมนาทางวิชาการ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่มเครือข่ายต่าง ๆ หรือ การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นถึงแม้ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานจะมีความแตกต่างกันก็ตาม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปาริชาติ สันติเลขวงษ์ (2556 : 64) ได้ศึกษาสมรรถนะหลักของครู ตามเกณฑ์ตัวบ่งชี้สมรรถนะครูไทย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่ม โรงเรียนบางละมุง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า ครูที่ ปฏิบัติงานในกลุ่ม โรงเรียนบางละมุง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานแตกต่างกันจะมีสมรรถนะหลัก โดยรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. สมรรถนะที่พึงประสงค์สำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาขนาดใหญ่และ ขนาดกลางมีความพร้อมในด้านบุคลากร สถานที่ และงบประมาณ อีกทั้งครูก็มีประสบการณ์หรือ ความเชี่ยวชาญในการสอน ภาระงานหรืองานพิเศษที่นอกเหนือจากการสอนมีปริมาณน้อยทำให้ สมรรถนะหลักและสมรรถนะตามสายงานของครูในสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีประสิทธิภาพดีไปกว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก ทั้ง ๆ ที่มีปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัดในประเด็นต่าง ๆ

มากมาย ส่งผลให้สถานศึกษาต้องรู้จักปรับตัวและพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานให้สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความแข็งแกร่งในการต่อสู้แข่งขันกับสถานศึกษาอื่น ๆ ในศตวรรษที่ 21 ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมะห์ดี มะดีอราเว (2551 : 134) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถนะครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกับงานวิจัยของ ขวัญฤทัย สมอุดม (2554 : 87) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนในอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า ครูในโรงเรียนอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกันจะมีสมรรถนะประจำสายงานของครูโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเป็นไปในทิศทางเดียวกับงานวิจัยของจิตติพงษ์ ศรีศร (2552 : 127) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกันจะมีสมรรถนะการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์สำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. เนื่องจากสมรรถนะที่พึงประสงค์สำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนา ผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในบรรดาสมรรถนะที่พึงประสงค์ทั้งหมด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้รับการอบรมวิจัยเชิงปฏิบัติการทุกปีเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดเป็นนโยบายและแผนงานของสถานศึกษาในการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไม่ว่าจะเป็นการสร้างเครือข่าย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การให้คำปรึกษา แนะนำ การถ่ายทอดความรู้แก่ผู้อื่น ตลอดจนการศึกษาค้นคว้าความรู้ด้านภาษาต่างประเทศโดยเปิดโอกาสให้ครูได้รับการพัฒนาตนเองด้วยวิธีการต่าง ๆ อย่างเหมาะสมต่อเนื่อง

3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมุ่งเน้นให้ครูตระหนักถึงประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ โดยกำหนดเป้าหมาย นโยบาย แผนปฏิบัติงานส่งเสริมการเรียนรู้ มีการติดตามประเมินผล การปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงพัฒนาการทำงานให้ดีขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและชุมชน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะที่พึงประสงค์สำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี
2. ควรศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์สำหรับครูในสถานศึกษาประเภทอื่นว่าแตกต่างกันหรือไม่ มากน้อยเพียงใด
3. ควรศึกษาสมรรถนะสำหรับครูในโรงเรียนต้นแบบหรือโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูต่อไป